

John Griffiths AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai

SeneddTai@senedd.cymru

15 Medi 2021

Annwyl Mr Griffiths

Ymgynghoriad – Blaenoriaethau ar gyfer y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai

Diolch yn fawr am y cyfle i gymryd rhan yn yr ymgynghoriad uchod. Ysgrifennodd fy swyddfa atoch ar 19 Gorffennaf i ofyn i chi ystyried y Gymraeg yn eich gwaith fel pwyllgor. Atodaf gopi o'r llythyr er eich gwybodaeth. Trafoda'r llythyr nifer o faterion allweddol yng nghyd-destun cyflawni strategaeth Cymraeg 2050. Gofynnaf i chi ystyried y materion hynny, os gwelwch yn dda, wrth ddewis y blaenoriaethau y byddwch chi'n eu gosod ar gyfer y pwyllgor wrth gynllunio ei raglen waith. Mae'r anghenion canlynol yn glir:

- Mae angen craffu yn fanwl ar ddeddfwriaeth a pholisïau i sicrhau fod ystyriaeth i'r Gymraeg wedi'i phrif ffrydio iddynt.
- Dylai'r pwyllgor sicrhau fod y Gymraeg yn cael ei gwarchod a'i hyrwyddo wrth i sefydliadau cyhoeddus gydweithio'n ffurfiol fwyfwy.
- Mae angen cysondeb ym mholisïau awdurdodau cynllunio Cymru yng nghyd-destun y Gymraeg.
- Rhaid i Lywodraeth Cymru roi arweiniad ar sut i asesu effaith cynllunio ar y Gymraeg a sut y dylai polisïau cynllunio hybu defnydd o'r Gymraeg.

Mater allweddol arall y cyfeiriodd y llythyr ato, sy'n destun trafodaeth gyhoeddus ddwys ar hyn o bryd, yw'r sefyllfa dai yng Nghymru. Amlygwyd argyfwng ail gartrefi mewn nifer o gymunedau ar draws Cymru a chyhoeddwyd adroddiad ar y mater gan Dr Simon Brooks

Comisiynydd y Gymraeg
Siambrau'r Farchnad
5–7 Heol Eglwys Fair
Caerdydd CF10 1AT

0345 6033 221
post@comisiynyddygyymraeg.cymru
Croesewir gohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg

comisiynyddygyymraeg.cymru

Welsh Language Commissioner
Market Chambers
5–7 St Mary Street
Cardiff CF10 1AT

0345 6033 221
post@welshlanguagecommissioner.wales
Correspondence welcomed in Welsh and English

welshlanguagecommissioner.wales

ym mis Mawrth 2021. Ers hynny, mae'r Llywodraeth wedi cyhoeddi mesurau i ymateb i argymhellion yr adroddiad.¹ Credwn y dylai'r pwyllgor graffu ar ddigonolrwydd y cynlluniau hyn ac ar amserlen eu gweithredu i sicrhau y byddant yn wir yn ymateb yn ddigonol i'r her.

Fel y nodwyd yn y llythyr blaenorol, mae gan y pwyllgor rôl hollbwysig yn yr ymdrech i gyrraedd targedau Cymraeg 2050. Byddwn yn falch o gydweithio gyda chi wrth anelu at y nod hwn.

Yr eiddoch yn gywir,

Aled Roberts
Comisiynydd y Gymraeg

Copi at: Delyth Jewell AS, Cadeirydd Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon, a Chysylltiadau Rhyngwladol

¹ [Ail gartrefi: ymateb Llywodraeth Cymru](#)